

8/7

Den argentinske presidentens radiotal

1 av

på söndagen återutsändes underligt nog av Sveriges radio. I den ringa mån den fascistiske diktatorns tal inte bestod i plattheter var det förargelseväckande genom skryt och bombasmer. Till en begäran att införa talet såsom annons här Dagens Nyheter av principiella skäl sagt nej; politisk propaganda från främmande maktens sida bör inte få spridas ens i denna form. Det bör tillfogas att den argentinska beskickningens representant ansåg sig böra besvara denna vägran med uttalanden om bristande sinne för pressfriheten, ovänlighet mot det argentinska folket och rapportering av det skedda till hemlandets regering. Saken är uteslutande komisk, därför att det inte är fråga om Tyskland, utan om Argentina, inte om Hitler, utan om Perón. Men den innebär en behövlig erinran om diktaturregimernas smak och syften.

9/7

Förtydligande.

Den argentinske presidentens radiotal åter-sändes icke av Sveriges radio, såsom Dagens Nyheter i går av misstag uppgav. Ett krav om sådan återsändning framställdes visserligen, men blev avvisat. Endast ett referat av talet gavs i den svenska radion.

10/7

1945 ÅRS BRITTTISKA VAL

DEN POLITISKA historieskrivningen i England har koncentrerats till regering och parlament, medan folkopinionen, sådan den kommer till uttryck i valen, endast i ringa grad beaktats. Delvis sammanhänger detta sannolikt med valstatistikens torftighet; försök har icke, såsom i Sverige och några andra länder, gjorts att i detalj redovisa och utnyttja det föreliggande materialet. Vanligt är visserligen att betona val-sättets oerhörda betydelse för den politiska utvecklingen, men någon mera ingående vetenskaplig studie på detta område har inte framkommit. En rad problem tränger här till analys. Då man, för att nämna ett exempel, talar om liberalismens katastrofala tillbakagång i England, erkännes visserligen att orsaken till stor del ligger i majoritetssystemet, som tenderar att förinta alla partier utom de båda största, men studier över samspelet mellan idépolitiska och valtekniska faktorer i denna utveckling saknas.

I fråga om det senaste parlamentsvalet — det första som resulterade i en majoritet för arbetarpartiet — har emellertid två engelska forskare, McCallum och Readman, nyss presterat en omfattande utredning (The British General Election of 1945, Oxford University Press). De redogör utförligt för samlingsregeringens sprängning, valagitationen, pressens ställning, kandidatnomineringen och valsiffrorna. Flera väsentliga frågor, som kunde ha belysts genom en mera intensiv valstatistisk undersökning, har dock nästan helt lämnats å sido. Författarna berör endast i förbigående partiernas sociala och regionala fördelning, de diskuterar inte alls förhållandet mellan religiösa och politiska skiljelinjer och ej heller eventuella skillnader mellan männens och kvinnornas ställningstagande. På alla dessa punkter borde jämförelser mellan olika valkretsar ha kunnat ge resultat av stort värde, och det är förvånande att man icke ens synes ha varit medveten om de möjligheter som här erbjuder sig.

Till de mera intressanta partierna i boken hör kapitlet om pressens ställning vid valen. I England, liksom i de flesta andra länder är den borgerliga pressen vida starkare än den socialistiska — i förhållande till vederbörande riktingars fäste inom valmanskåren. Vid 1945 års val gjorde sig dock detta förhållande inte starkare gällande; inom Londonpressen, som intar en dominerande ställning, ägde sålunda arbetarpartiet nära nog lika stort understöd som de konservativa. Detta berodde till avsevärd del på att flera liberala tidningar, främst News Chronicle och Manchester Guardian, närmast uppträdde som förespråkare för arbetarpartiet; då liberalerna saknade alla utsikter till större vinster, tvingades den liberala pressen — liksom en mängd i grunden liberala valmän — att välja mellan de båda huvudpartierna och bestämdes härvid av sin ovilja mot en förlängning av det konservativa regementet. En lik-